

Dansk Socialrådgiverforening
faglig handlekraft

Sagstal i kommunale forvaltninger

**Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal
i kommunale forvaltninger
2013**

November 2013

Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal i kommunale forvaltninger, november 2013

Udgivet af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 B,
Postboks 69
1003 København K.

For yderligere oplysninger om undersøgelsen kontakt
Konsulent Elisabeth Huus Pedersen, ehp@socialrdg.dk
Studertermedhjælp Esben Hallundbæk Hansen, ehh@socialrdg.dk

Læs mere om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på socialrdg.dk/sagstal

Indhold

Resumé.....	3
Gennemgang af resultaterne for de seks sagstalsområder	6
Sammenligning med DS' vejledende sagstal	10
Sammenligning med undersøgelserne fra 2007, 2009 og 2011	12
Negative og positive resultater for særlige sagsområder	14
Undersøgelsesmetode	17
Bilag 1: Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal.....	19
Bilag 2: Udvalgte faktorer der påvirker sagstal	20

Resumé

Dansk Socialrådgiverforening har siden 2007 udmeldt vejledende sagstal på seks kommunale forvaltningsområder. De vejledende sagstal er udtryk for, hvor mange sager en socialrådgiver ansat 37 timer om ugen kan have ansvar for. DS' vejledende sagstal skal ses som en hjælp til at strukturere og normere arbejdspladserne med tilstrækkelige ressourcer og kompetencer. Et overblik over Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal kan ses i bilag 1.

Dansk Socialrådgiverforening gennemførte i september 2013 en undersøgelse af sagstal i kommunale forvaltninger.

Formålet med undersøgelsen er at få input til eventuelle justeringer af DS' vejledende sagstal. Undersøgelsen giver desuden et overblik over de aktuelle gennemsnitlige sagstal i kommunerne, og viser om arbejdsbyrden i kommunerne har ændret sig siden sidste gang der blev gennemført en tilsvarende undersøgelse.

Samlet vurderes det, at det fortsat bør være et vigtigt indsatsområde for de kommunale forvaltninger at arbejde på at nedbringe sagstallet til et passende niveau på de forskellige sagsområder, idet et konstant forhøjet arbejdspress i form af for høje sagstal vil gå ud over kvaliteten i arbejdet, borgernes udbytte og tilfredshed, økonomien i kommunerne, samt socialrådgivernes arbejdsmiljø.

Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af DS' tillidsrepræsentanter, som har besvaret et web-baseret spørgeskema.

141 tillidsrepræsentanter har deltaget i undersøgelsen, og der er givet svar for 216 arbejdspladser. Svarprocenten er på 41 procent.

Hovedresultaterne fremgår af tabel 1.

Sagsområde	Aktuelt sagstal 2009 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	Aktuelt sagstal 2011 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	Aktuelt sagstal 2013 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	TR i 2013: sagstallet er for højt	TR i 2013: ønsket antal sager	DS' vejledende sagstal
Børnefamilieområdet (opgjort i børnesager)	-	47 (4 %)	47 (4 %)	78 %	34	30-45
Børnehandicapområdet (opgjort i børnesager)	-	61 (11 %)	57 (4 %)	74 %	44	40-55
Voksenhandicapområdet	108 (27 %)	120 (41 %)	102 (24 %)	83 %	75	70-85
Voksenpsykiatriområdet	90 (29 %)	105 (50 %)	97 (39 %)	80 %	71	55-70
Sygedagpengeområdet	52 (4 %)	50 (0 %)	44 (0 %)	37 %	40	35-50
Beskæft.området match 2-3	73 (33 %)	77 (40 %)	82 (48 %)	92 %	57	40-55

Tabel 1 – Udvalgte hovedresultater

Generelt ses fortsat meget store forskelle på de aktuelle sagstal på arbejdspladserne og de vejledende sagstal, som DS anbefaler. Der er dog variationer på de forskellige sagsområder, idet nogle sagsområder er langt fra DS' vejledende sagstal, andre er tættere på. Et enkelt sagsområde, sygedagpengeområdet, efterlever gennemsnitligt DS' anbefaling.

Samlet set er det 43 procent af de godt 200 arbejdspladser, som DS' tillidsrepræsentanter har sendt ind fra, der overholder DS' vejledende sagstal. Omvendt er der 57 procent der overskrider DS' vejledende sagstal. I 2011 var der tale om 30 procent af arbejdspladserne, der overholdt DS' vejledende sagstal og 70 procent der overskred DS' anbefalinger. Der er således tale om en positiv udvikling på 13 procentpoint. Den positive udvikling skal dog sammenholdes med at mindst tre fjerdedele af tillidsrepræsentanterne bedømmer, at de aktuelle sagstal er for høje. Sygedagpengeområdet er den eneste undtagelse, hvor blot 37 procent bedømmer at det aktuelle sagstal er for højt.

Tillidsrepræsentanternes tilbagemeldinger om arbejdspladsernes ønskede antal sager bakker op om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal. Tillidsrepræsentanterne inden for voksenpsykiatriområdet og beskæftigelsesområdet match 2-3 ønsker dog et sagstal lidt over det vejledende.

Det mest negative resultat ses på **beskæftigelsesområdets match 2-3**, hvor man i 2013 gennemsnitligt har 82 sager. Her overskrides DS' vejledende sagstal med 48 procent. Det fremgår af analysen, at det især er kommunerne i DS region Syd, der har flest sager, og her er gennemsnittet på 92 sager, det vil sige næsten dobbelt så mange sager som DS anbefaler. Det er et meget bekymrende resultat, som bakkes op af at hele 92 procent af tillidsrepræsentanterne rapporterer at socialrådgiverne på området har et for højt sagstal.

Omvendt findes det mest positive resultat på **sygedagpengeområdet**. En sammenligning med undersøgelserne fra 2007 til 2013 viser, at det gennemsnitlige sagstal på området er faldet fra 64 sager i 2007, til 52 sager i 2009, 50 sager i 2011 og nu til 44 sager i 2013. I 2009 blev det vejledende sagstal på sygedagpengeområdet overskredet med 4 procent. I 2011 var overskridelsen nede på 0 procent, og det samme er den i 2013. Det er særdeles positivt, at det vejledende sagstal fortsat overholdes, og at der ydermere er et fald i sagstallet i forhold til 2011.

På **børnefamilieområdet** kan man konstatere, at der er status quo. Det er i sig selv positivt, at situationen på området gennemsnitligt ikke er forværret. Men man skal dog være opmærksom på, at et bekymrende stort antal kommuner, dvs. halvdelen af arbejdspladserne, faktisk overskrider DS' vejledende sagstal væsentligt. I kommunerne i DS' region Nord har man gennemsnitligt færre sager på børne-familieområdet end i region Syd og region Øst. I region Nord overholdes DS' vejledende sagstal.

På **børnehandicapområdet** er der et aktuelt sagstal på 57, hvilket sammenholdt med et vejledende sagstal på 40-55 indebærer en overskridelse på 4 procent. På dette område overskrider mere end halvdelen af arbejdspladserne DS' vejledende sagstal.

Endvidere er tendensen at kommuner, der opgør i børnesager, ligger tættere på DS' vejledende sagstal, end de kommuner der opgør i familiesager. Det gælder både på børnefamilieområdet og på børnehandicapområdet.

På **voksenhandicapområdet** og **voksenpsykiatriområdet** overskrides DS' vejledende sagstal med henholdsvis 24 procent og 39 procent. Tallene er faldet lidt siden 2011, men det er fortsat et markant dårligt resultat. Henholdsvis 83 og 80 procent tillidsrepræsentanterne på de to områder rapporterer, at socialrådgiverne oplever, at de har et for højt antal sager. I region Øst har man i sammenligning med kommunerne i region Nord og Syd noget færre voksenhandicapsager og voksenpsykiatrisager.

Andre faktorer

Dansk Socialrådgiverforening er opmærksom på, at der er mange faktorer i arbejdssituationen, på arbejdspladsen og i omverdenen, der kan have indflydelse på hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvar for. Bl.a. anbefales det, at socialrådgivere der arbejder på nedsat tid, eller har arbejdsopgaver, der ikke er sagsarbejde, har færre sager end det anbefalede. Det samme gælder socialrådgivere der er deltager i efteruddannelse, er nyansatte eller nyuddannede.

DS har udviklet et værktøj, som medarbejdere og ledere kan anvende i dialogen om sagstal og andre faktorer, som kan justeres på i forhold til at skabe kvalitet i arbejdet og i arbejdsmiljøet. Dette værktøj kan downloades på DS' hjemmeside www.socialrdg.dk/sagstal. I bilag 2 gengives faktorer, der kan påvirke sagstallet.

Gennemgang af resultaterne for de seks sagstalsområder

Børne-familieområdet

Dette sagsområde bliver enten opgjort i børnesager og i familiesager. Derfor er tillidsrepræsentanterne blevet spurgt, om man i deres kommune tæller sager i børn eller i familier.

Der er i alt afgivet 43 svar, hvoraf 32 opgør i børnesagstal og 11 i familiesagstal.

Børnefamilieområdet – børnesager

I de 32 kommuner der opgør i børnesager, har man i gennemsnit 47 børnesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 4 procent. Det spænder fra 25 sager i den kommune med færrest sager til 85 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 30-45 børnesager. Undersøgelsen viser, at:

- 1 kommune har 25 børnesager
- 3 kommuner har 31-35 børnesager
- 6 kommuner har 36-40 børnesager
- 7 kommuner har 41-45 børnesager
- 7 kommuner har 46-50 børnesager
- 3 kommuner har over 51-55 børnesager
- 3 kommuner har 56-70 børnesager
- 2 kommuner har 80-85 børnesager

22 procent mener, at sagstallet er passende. 78 procent mener, at sagstallet er for højt.

Sagsbehandlerne gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 34 børnesager. Et spænd fra 25 til 45 sager. I 1 tillidsrepræsentant har ikke besvaret spørgsmålet i relation til den gennemsnitlige vurdering.

- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 25 børnesager
- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 26-30 børnesager
- 13 tillidsrepræsentanter ønsker 31-35 børnesager
- 9 tillidsrepræsentanter ønsker 36-40 børnesager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 børnesager

Børnefamilieområdet – familiesager

I de 11 kommuner der opgør i familiesager, har man i gennemsnit 39 familiesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 11 procent. Det spænder fra 28 sager i den kommune med færrest sager til 53 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 30-35 familier. Undersøgelsen viser, at:

- 3 kommuner har 26-30 familiesager
- 1 kommune har 31-35 familiesager
- 3 kommuner har 36-40 familiesager
- 1 kommuner har 41-45 familiesager
- 3 kommuner har over 46 familiesager

27 procent mener, at sagstallet er passende. 73 procent mener, at sagstallet er for højt.

Sagsbehandlerne gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 28 familiesager. Et spænd fra 18 til 37 sager.

- 1 tillidsrepræsentant ønsker 18 familiesager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 21-25 familiesager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 26-30 familiesager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker 31-35 familiesager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker 36-40 familiesager

Børnehandicapområdet

Dette sagsområde bliver også opgjort i enten børnesager og i familiesager, derfor er tillidsrepræsentanterne blevet spurgt, om man i deres kommune tæller sager i børn eller i familier eller.

Der er i alt afgivet 29 svar, hvoraf 23 opgør i børnesagstal, og 6 opgør i familiesagstal.

Børnehandicap – børnesager

I de 23 kommuner har man i gennemsnit 57 børnesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 4 procent. Det spænder fra 37 sager i den kommune med færrest sager til 108 sager i de kommuner, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-55 børnesager. Undersøgelsen viser, at:

- 1 kommune har under 40 børnesager
- 4 kommuner har 40-45 børnesager
- 4 kommuner har 46-50 børnesager
- 4 kommuner har 51-55 børnesager
- 2 kommuner har 56-60 børnesager
- 4 kommuner har 61-65 børnesager
- 4 kommuner har over 66 børnesager

26 procent mener, at sagstallet er passende. 74 procent mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 44 børnesager. Et spænd fra 35 til 60 sager. 3 tillidsrepræsentanter har ikke besvaret spørgsmålet.

- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 35-40 børnesager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 børnesager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 46-50 børnesager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 55-60 børnesager

Børnehandicapområdet – familiesager

I de 6 kommuner har man i gennemsnit 61 familiesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 36 procent. Det spænder fra 50 sager i den kommune med færrest sager til 72 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-45 familier. Undersøgelsen viser, at:

- 2 kommuner har 50-55 familiesager
- 2 kommuner har 60-65 familiesager
- 2 kommune har 70-75 familiesager

Alle (100 procent) mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 44 familiesager. Et spænd fra 35 til 60 sager. 1 tillidsrepræsentant har ikke besvaret spørgsmålet.

- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 35-40 familiesager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 45 familiesager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker 60 familiesager

Voksenhandicapområdet

Der er i alt afgivet 29 svar.

I de 29 kommuner har man i gennemsnit 102 voksenhandicapsager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 24 procent. Det spænder fra 50 sager i den kommune med færrest sager til 180 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 70-85 voksenhandicapsager. Undersøgelsen viser, at:

- 2 kommuner har 50-70 sager
- 7 kommuner har 71-80 sager
- 4 kommuner har 81-90 sager
- 3 kommuner har 91-100 sager
- 7 kommuner har 101-110 sager
- 2 kommuner har 120-145 sager
- 4 kommuner har 170 sager eller derover

17 procent mener, at sagstallet er passende. 83 procent mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 75 voksenhandicapsager. Et spænd fra 30 til 160 sager.

- 1 tillidsrepræsentant ønsker 30 sager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 55-60 sager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 61-65 sager
- 10 tillidsrepræsentanter ønsker 75-80 sager
- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 81-90 sager
- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 100 eller derover

Voksenpsykiatriområdet

Der er i alt afgivet 25 svar.

I de 25 kommuner har man i gennemsnit 97 voksenpsykiatrisager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 39 procent. Det spænder fra 65 sager i den kommune med færrest sager til 185 sager i den kommune, der har flest sager. 3 kommuner har ikke besvaret spørgsmålet i relation hertil.

DS' vejledende sagstal er ca. 55-70 voksenpsykiatrisager. Undersøgelsen viser, at:

- 3 kommuner har under 65-70 sager
- 6 kommuner har 75-80 sager
- 4 kommuner har 85-95 sager
- 5 kommuner har 95-110 sager
- 4 kommuner har mere end 145 sager eller derover

20 procent mener, at sagstallet er passende. 80 procent mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 71 voksenpsykiatrisager. Der er et spænd fra 50 til 90 sager. 1 tillidsrepræsentant har ikke besvaret spørgsmålet i relation hertil.

- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 50-60 sager
- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 65 sager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 70-75 sager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 76-80 sager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 86-90 sager

Sygedagpengeområdet

Der er i alt afgivet 41 svar.

I de 41 kommuner har man i gennemsnit 44 sygedagpengesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 0 procent. Det gennemsnitlige sagstal er i den øvre ende af DS interval for vejledende sagstal. Sagstallene i kommunerne spænder fra 30 sager til 70 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 35-50 sygedagpengesager. Undersøgelsen viser, at:

- 6 kommuner har 30-35 sager
- 10 kommuner har 36-40 sager
- 12 kommuner har 41-45 sager
- 7 kommuner har 46-50 sager
- 5 kommuner har 55-60 sager
- 1 kommuner har 70 sager

63 procent mener, at sagstallet er passende. 37 procent mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 40 sygedagpengesager. Her er et spænd fra 30 til 55 sager.

- 9 tillidsrepræsentanter ønsker 30-35 sager
- 17 tillidsrepræsentanter ønsker 36-40 sager
- 9 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 sager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 46-50 sager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker 55 sager

Beskæftigelsesområdet match 2-3 – ledige længst væk fra arbejdsmarkedet

Der er i alt afgivet 49 svar.

I de 49 kommuner har man i gennemsnit 82 match 2-3 sager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 48 procent. Det spænder fra 40 sager i den kommune med færrest sager til 200 sager i den kommune, der har flest sager. 1 kommune har ikke besvaret spørgsmålet om gennemsnitligt sagstal.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-55 match 2-3 sager. Undersøgelsen viser, at:

- 4 kommuner har 40-50 sager
- 10 kommuner har 55-60 sager
- 5 kommuner har 61-70 sager
- 3 kommuner har 71-75 sager
- 7 kommuner har 76-80 sager
- 8 kommuner har 85-90 sager
- 5 kommuner har 95-100 sager
- 3 kommuner har mere end 110-130 sager
- 3 kommuner har 160-200 sager

8 procent mener, at sagstallet er passende. 92 procent mener, at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal, er 57 match 2-3 sager. Et spænd fra 30 til 100 sager.

- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 30-40 sager
- 15 tillidsrepræsentanter ønsker 45-50 sager
- 11 tillidsrepræsentanter ønsker 51-55 sager
- 10 tillidsrepræsentanter ønsker 60-65 sager
- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 66-75 sager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 80-100 sager

Sammenligning med DS' vejledende sagstal

Hovedresultaterne fremgår af tabel 2, hvor hvert sagsområde er opgjort med antal besvarelser, det aktuelle sagstal, tillidsrepræsentanternes ønskede sagstal, samt den procentvise overskridelse af DS' vejledende sagstal.

I denne tabel fremgår også børne-familieområdet og børnehandicapområdet, som opgør sags-tallet i antal familier. På begge disse områder er der kun få svar.

Sagsområde (antal svar i parentes)	Aktuelt sagstal	TR: sagstallet er for højt	TR: Ønsket antal sager	DS' vejle- dende sagstal	Overskri- delse ift. DS' max- sagstal	Kommen- tar
Børne-familieområdet - Børnesager (32)	47	78 %	34	30-45	4 %	
Børne-familieområdet - Familiesager (11)	39	73 %	28	30-35	11 %	Få svar
Børnehandicapområdet - Børnesager (23)	57	74 %	44	40-55	4 %	
Børnehandicapområdet - Familiesager (6)	61	100 %	44	40-45	36 %	Få svar
Voksenhandicap-området (29)	102	83 %	75	70-85	24 %	
Voksenpsykiatri-området (25)	97	80 %	71	55-70	39 %	
Sygedagpengeområdet (41)	44	37 %	40	35-50	0 %	
Beskæft.området match 2-3 (49)	82	92 %	57	40-55	48 %	

Tabel 2 – Aktuelle og ønskede sagstal sammenlignet med DS' vejledende sagstal

Tillidsrepræsentanternes vurdering

Det skal understreges, at tillidsrepræsentanterne er blevet bedt om at drøfte spørgsmålet om, hvorvidt det aktuelle sagstal opleves som passende, for høje eller for lave, med de medarbejdere der arbejder på området. Dermed baserer tillidsrepræsentanternes svar sig på en faglig vurdering fra de berørte medarbejdere.

Det fremgår af tabellen, at tillidsrepræsentanterne generelt vurderer, at de aktuelle sagstal er for høje, og at de ønsker et sagstalsniveau, der ligger på linje med DS' anbefaling.

Tillidsrepræsentanternes vurdering af om sagstallet er for lavt, passende eller for højt viser, at hovedparten af tillidsrepræsentanterne vurderer at sagstallet på de forskellige områder er for højt. Det vurderer 92 procent af tillidsrepræsentanterne på beskæftigelsesområdet match 2-3, samt henholdsvis 83 og 80 procent på voksenhandicap- og voksenpsykiatri-områderne. Dette skal sammenlignes med sygedagpengeområdet, hvor det "kun" er 37 procent, der mener, at deres sagstal er for højt. Børneområderne bliver ligeledes vurderet til at have for høje sagstal.

Beslutning om sagstal

I undersøgelsen er der spurgt til, om man på arbejdspladsen har truffet beslutning om loft over sagstal fra ledelsens eller politikernes side.

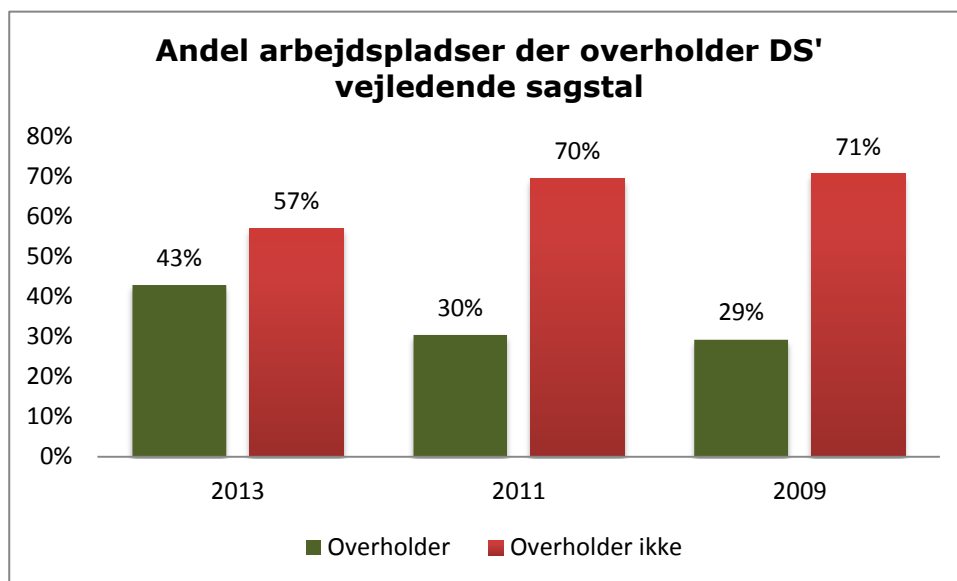
134 tillidsrepræsentanter har svaret på spørgsmålet.

16 svarer "ja" til at den administrative eller politiske ledelse har truffet beslutning om sagstal på arbejdspladsen. Flere tilføjer imidlertid, at de besluttede sagstal ligger over DS' vejledende sagstal.

118 svarer "nej" til dette spørgsmål.

Udviklingen på landsplan

De 141 tillidsrepræsentanter har indsendt svar fra 212 forskellige arbejdspladser. Det er opgjort på tværs af sagsområder hvor mange arbejdspladser der overholder henholdsvis overskrider DS' vejledende sagstal.

Tabel 3 – Andelen af arbejdspladser der overholder DS' vejledende sagstal

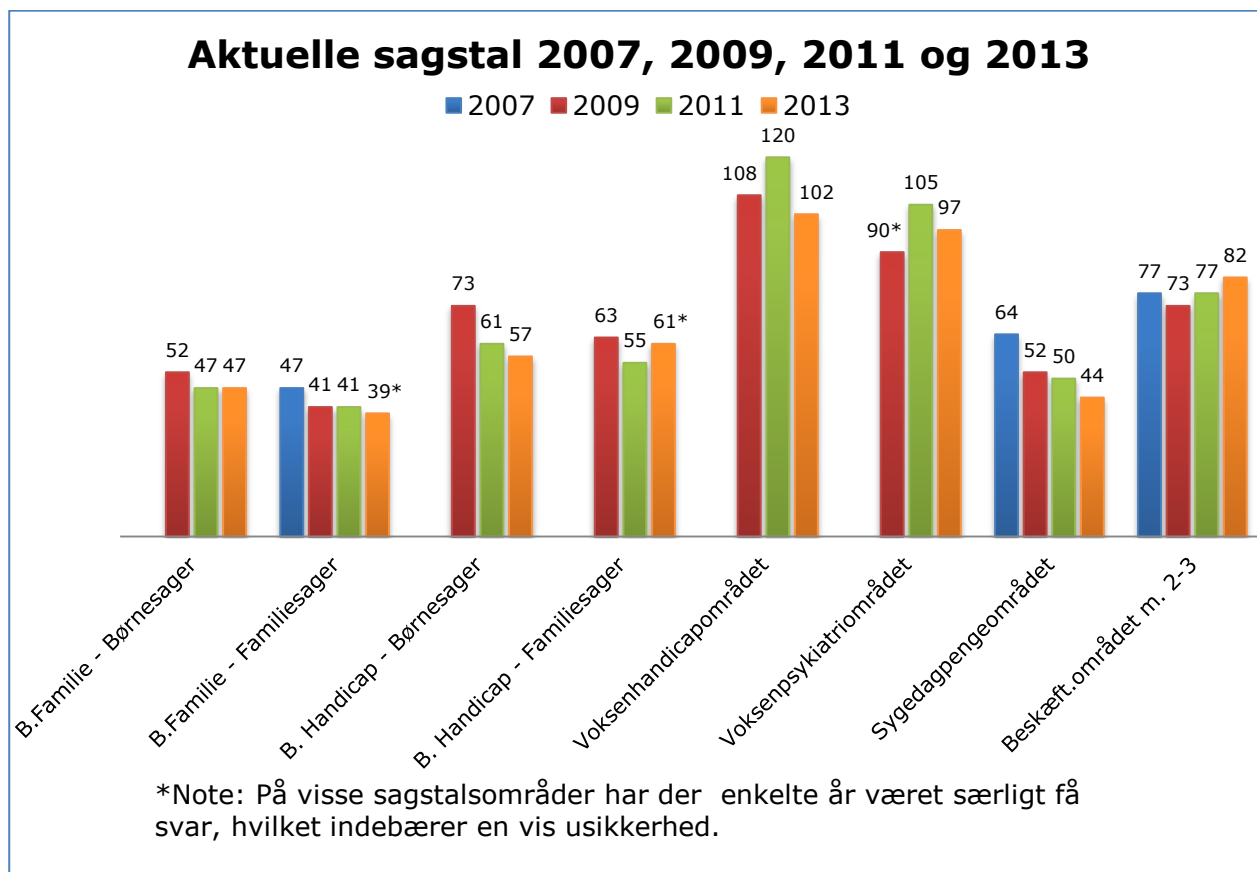
Der ses en markant positiv udvikling fra 2011 til 2013. Det vurderes, at forbedringen især skal findes på sygedagpengeområdet.

Fra 2009 til 2011 var der tale om status quo i antallet af arbejdspladser der overholder og henholdsvis overskrider DS' vejledende sagstal.

Sammenligning med undersøgelserne fra 2007, 2009 og 2011

I 2007, 2009 og 2011 blev der foretaget lignende undersøgelser blandt DS' tillidsrepræsentanter. Det er derfor muligt at foretage sammenligninger på flere af sagsområderne, og se udviklingen fra 2007 til 2013. I undersøgelsen i 2007 medvirkede 138 tillidsrepræsentanter, i 2009 medvirkede 126 tillidsrepræsentanter, i 2011 medvirkede 168 og i 2013 medvirkede 321.

I tabel 4 og tabel 5 ses en opgørelse af de aktuelle og ideelle sagstal i årene 2007, 2009, 2011 og 2013.

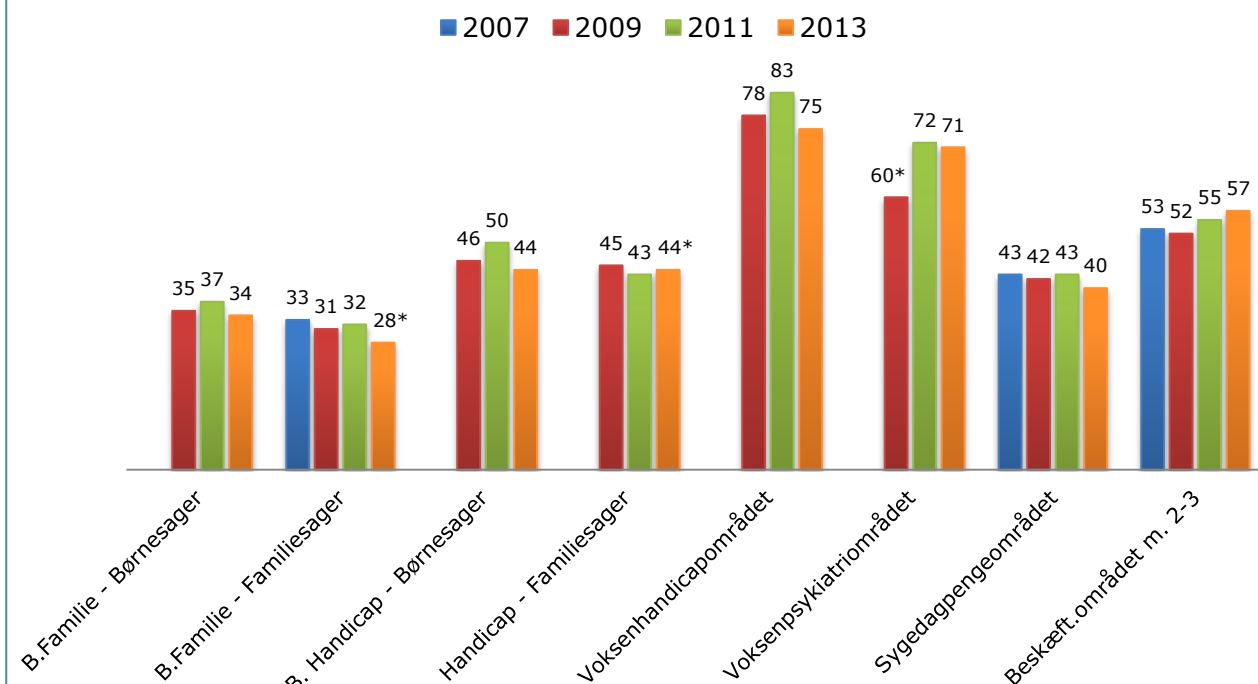
Tabel 4 – Aktuelle sagstal i 2007, 2009, 2011 og 2013

I tabel 3 ses de faktiske sagstal i årene 2007, 2009, 2011 og 2013. Der er sket en positiv udvikling set over hele perioden hvad angår børnefamilieområdet (både opgjort som børnesager og som familiesager), børnehandicapområdet (både opgjort som børnesager og familiesager) og især sygedagpengeområdet. Her er sagstallet faldet set over hele perioden.

Der ses forskellige udsving på voksenhandicap og voksenpsykiatriområderne, hvilket kan være et resultat af, at der i de første år kom relativt færre svar på især voksenpsykiatriområdet. En anden forklaring kan være den ret store spredning i antal sager på begge disse områder, hvilket kan give et noget usikkert gennemsnitssagstal.

Endelig ses en negativ udvikling i sagstallet på beskæftigelsesområdet match 2-3, hvor sagstallet er steget.

Ønskede sagstal 2007, 2009, 2011 og 2013

*Note: på visse sagstalsområder har der enkelte år været særligt få svar, hvilket indebærer en vis usikkerhed.

Tabel 5 – Ønskede sagstal i 2007, 2009, 2011 og 2013

Det fremgår af tabel 4, som er tillidsrepræsentanternes vurdering af de ideelle sagstal, at tillidsrepræsentanterne er overordentlig stabile i deres vurdering af, hvad der er de ønskværdige sagstal for de fleste af sagsområderne. Der er kun meget små variationer i, hvad de vurderer som ideelle sagstal i samtlige år.

Der er dog en tendens til at man på børnefamilieområdet og børnehandicapområderne efterlyser færre sager i 2013 sammenlignet med ønskerne de foregående år.

Omvendt ser det ud til at tillidsrepræsentanterne på beskæftigelsesområdet match 2-3 giver udtryk for at man efterlyser lidt flere sager i 2013 sammenlignet med de foregående år. Det kan være et udtryk for at sagstalsniveauet reelt er voldsomt stigende, og at vurderingen af det ideelle sagstal trækkes med op.

Det skal bemærkes, at 2007-undersøgelsen blev gennemført inden DS' hovedbestyrelse havde truffet beslutning om vejledende sagstal. Tillidsrepræsentanternes svar blev dermed ikke påvirket af DS' senere officielle holdning.

Negative og positive resultater for særlige sagsområder

Negative resultater for særlige sagsområder

Der er foretaget beregninger af hvor meget større de reelle sagstal er end DS' vejledende sagstal (max-tal). Dvs. det er målt hvor stor overskridelsen af de vejledende sagstal er i procent.

Sagstallet på beskæftigelsesområdet match 2-3 overskrider DS anbefalede max sagstal med 48 procent. Det er en voldsomt stor og bekymrende overskridelse.

Det ser også alvorligt ud på voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet, hvor DS' vejledende sagstal overskrides med henholdsvis 24 og 39 procent.

Børnehandicapområdet er ligeledes særlig problematisk, i relation til de sager der opgøres i familiesager, da overskridelsen her er 36 procent. Der er dog kun få svar på dette område, så resultatet skal fortolkes med stor forsigtighed.

Positive resultater for særlige sagsområder

Det mest positive resultat findes på sygedagpengeområdet, hvor DS' vejledende sagstal ikke overskrides, idet gennemsnittet holder sig på 44 sager og desuden er faldet støt gennem alle årene. Det er da også her, at tillidsrepræsentanternes tilfredshed er størst.

Desuden kan man se positive resultater på børne-familieområdet og på børnehandicapområdet, men vel at mærke særligt i de kommuner der opgør deres sagstal i antal børnesager. Her er overskridelsen af DS' vejledende sagstal i begge tilfælde på kun 4 procent. I de kommuner hvor der opgøres i familiesager, er overskridelsen på 11 procent på børne-familieområdet, og som anført er det særligt problematisk på børnehandicapområdet, hvor overskridelsen er på 36 procent. Det tyder på, at de kommuner der opgør sagstallet i børn frem for i familier, tilsyneladende er bedre til at styre eller organisere arbejdet.

På børne-familieområdet er det cirka tre fjerdedele af kommunerne, der tæller i børnesager, og én fjerdedel der tæller i familiesager. På børnehandicapområdet er det cirka fire femtedele af kommunerne, der tæller i børnesager, og én femtedel der tæller i familiesager. For 4 år siden, i 2009, opgjorde hovedparten af kommunerne deres sagstal i familier, og i 2011 var det cirka halvdelen.

Det er et meget positivt resultat, at der samlet er 21 kommuner, som overholder DS' vejledende sagstal på børne-familieområdet. Omvendt er det meget bekymrende, at der er hele 22 kommuner, der overskrider DS' vejledende sagstal.

Tilsvarende er det positivt, at 13 kommuner overholder DS' vejledende sagstal på børnehandicapområdet, men bekymrende at 16 kommuner ikke gør det.

De positive resultater skal derfor holdes op i mod det forhold, at der fortsat er kommuner, der har meget høje sagstal, hvilket jo bakkes op af tillidsrepræsentanternes generelle vurdering som er, at de nuværende sagstal er alt for høje.

Regionale forskelle

Børn-familieområdet - Børnesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	45	10
Region Nord	38	6
Region Øst	49	16

Børne-familieområdet - Familiesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	-	0
Region Nord	35	6
Region Øst	43	5

Børnehandicap - børnesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	57	7
Region Nord	55	8
Region Øst	59	8

Børnehandicap - familiesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	65	1
Region Nord	61	3
Region Øst	60	2

Voksenhandicap

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	108	8
Region Nord	116	9
Region Øst	87	12

Voksenpsykiatri

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	94	4
Region Nord	112	8
Region Øst	89	11

Sygedagpenge

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	45	11
Region Nord	44	12
Region Øst	43	18

Beskæftigelsesområdet match 2-3

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	92	12
Region Nord	78	18
Region Øst	79	18

Tabel 6 – Aktuelle sagstal fordelt på regioner

I tabellen er det opgjort, hvordan sagstallene fordeler sig i DS' tre regioner¹, og her viser sig forskellige regionale forskelle på nogle af sagsområderne.

I region Nord gør kommunerne sig positivt bemærket ved at overholde (eller ligge lige på grænsen af) DS' vejledende sagstal inden for områderne: børne-familie (børnesager), børne-familie (familiesager), børnehandicap (børnesager) og sygedagpenge. I region Syd overholdes ligeledes DS' vejledende sagstal inden for børne-familieområdet (børnesager) og sygedagpengeområdet, og i region Øst overholdes de vejledende sagstal inden for sygedagpengeområdet.

Særligt inden for børne-familieområdet (børnesager) udmærker region Nord sig ved et aktuelt sagstal på 38, hvor det vejledende sagstal er 30-45.

Omvendt er der en række områder, der er bekymrende.

I region Nord er det i relation børnehandicap (familiesager), voksenhandicap, voksenpsykiatri og beskæftigelse match 2-3.

I region Syd overholdes de vejledende sagstal ikke inden for børnehandicap (børnesager), børnehandicap (familiesager), voksenhandicap, voksenpsykiatri og beskæftigelsesområdet match 2-3.

I region Øst overholdes DS' vejledende sagstal ikke inden for de samme områder som i region Syd, men derudover overholdes de vejledende sagstal heller ikke inden for børne-familieområdet (familiesager).

Særligt inden for områderne børnehandicap (familiesager), voksenhandicap, voksenpsykiatri og beskæftigelse match 2-3 ses stærkt utilfredsstillende resultater.

I region Øst overholdes imidlertid næsten DS' vejledende sagstal inden for voksenhandicap, da det aktuelle sagstal er 87. I region Syd og region Nord ses imidlertid sagstal på henholdsvis 108 og 116.

I relation til voksenpsykiatri-området skiller region Nord sig ud med et sagstal på 112, en markant overskridelse set i forhold til det vejledende sagstal på 55-70 sager. Også i region Syd og region Øst ses en betydelig overskridelse, da sagstallet aktuelt er henholdsvis på 94 og 86.

Beskæftigelsesområdet match 2-3 har, som anført, den samlet set største procentvise overskridelse af de vejledende sagstal (48 procent). Region Syd afviger ved et gennemsnitligt sagstal på 92, hvor DS' vejledende sagstal er mellem 40-55, hvilket er en overskridelse tæt på 70 procent. Endvidere er der her et relativt stort antal besvarelser (12 besvarelser i region Syd), hvilket peger på at tallet er retvisende. For region Nord og region Øst er ligeledes en mærkbar overskridelse på baggrund af et sagstal på 78 i region Nord og et på 79 i region Øst.

De regionale forskelle betoner vigtigheden af ikke kun at forholde sig til de gennemsnitlige sagstal på landsplan men at se på den konkrete kommunes sagstal, da der kan gemme sig store udsving bag de gennemsnitstal, der fremkommer når alle kommuner tælles sammen.

¹ DS region Nord omfatter Region Nordjylland og Region Midtjylland. DS region Syd omfatter Region Syddanmark. DS region Øst omfatter Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Undersøgelsesmetode

Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af et internetbaseret spørgeskema udsendt i september 2013.

Det er kun tillidsrepræsentanter i kommuner, der har fået spørgeskemaet tilsendt. Målgruppen var tillidsrepræsentanter ansat i kommunernes forvaltninger. Det er altså forsøgt at frasortere de TR, som var ansat i kommunernes institutioner (foranstaltninger).

Tillidsrepræsentanterne er lovet anonymitet i undersøgelsesrapporten, således alene DS kender navne og arbejdspladser.

Undersøgelsen er udsendt til 321 tillidsrepræsentanter. 141 personer har startet på spørgeskemaet, og 132 tillidsrepræsentanter har afsluttet spørgeskemaet.

Rapporten inddrager også svar fra tillidsrepræsentanter, der ikke har svaret på alle spørgsmålene og dermed afsluttet spørgeskemaet. Der er en tendens til, at jo længere respondenterne kommer hen i spørgeskemaet, jo færre svar er afgivet. Det giver dermed også visse mindre variationer i dataopgørelserne.

Der er dog 132 TR der har deltaget i den fulde spørgeskemaundersøgelse, hvilket indikerer en svarprocent på mindst 41 procent.

Det vurderes, at svarprocenten i realiteten er højere, da det ikke har været muligt effektivt at sortere de tillidsrepræsentanter fra, som ikke er ansat på de kommunale forvaltningsområder, i udsendelsen af spørgeskemaet.

I undersøgelsen tolkes 1 svar som lig 1 kommune. Der dog mulighed for at der er indkommet mere end 1 svar fra hver kommune. Det gælder især de store bykommuner, hvor Dansk Socialrådgiverforening har flere tillidsrepræsentanter. Her skal 1 svar snarere forstås som lig 1 lokal arbejdsplads i kommunen.

Det er forskelligt om tillidsrepræsentanterne har kunnet svare på spørgsmål om sagstal inden for mere end ét sagsområde. Nogle svarer kun på spørgsmålene inden for eget arbejdsområde, andre har indhentet oplysninger om sagstal inden for flere sagsområder. I invitationen til undersøgelsen er tillidsrepræsentanter fra samme kommune blevet opfordret til at samarbejde indbyrdes om indsendelse af svar, sådan at der ikke ville komme flere svar fra samme afdeling. I alt er der indkommet svar fra 216 arbejdspladser.

Sagstalsområder	Antal svar (arbejdspladser)
Børne-familieområdet	43 svar, heraf 32 svar opgjort i børnesager og 11 svar opgjort i familiesager
Børnehandicapområdet	29 svar, heraf 23 svar opgjort i børnesager og 6 svar opgjort i familiesager
Voksenhandicapområdet	29 svar
Voksenpsykiatriområdet	25 svar
Sygedagpengeområdet	41 svar
Beskæftigelsesområdet match 2-3	49 svar
Alle områder	216 svar

Tabel 7 – Antal svar pr. sagstalsområde

Det fremgår af tabel 7, at kommunerne på børne-familieområdet og børnehandicapområdet har to forskellige måder at opgøre deres sagstal på, i antal børn og i antal familier.

Der er særligt få svar fra børne-familieområdet (familiesager) og børnehandicapområdet (familiesager), hvilket indebærer forholdsvis mere usikre resultater.

I resuméet er der udelukkende taget udgangspunkt i børnesager, da en overvejende del af kommunerne er gået over til at opgøre sager med udgangspunkt heri.

Undersøgelsesresultaterne er ligeledes opgjort regionsvis, således at det er muligt at sammenligne på tværs af DS' regioner. Fordelingen af påbegyndte svar fra hver region fremgår af tabel 8. En enkelt respondent har ikke kunnet indplaceres i en region.

Region	Antal svar	Procent
Region Øst	54	39 %
Region Nord	49	35 %
Region Syd	37	26 %

Tabel 8 – Antal svar pr. region

Sagstalsundersøgelsen inddrager for første gang en overordnet opgørelse af hvorvidt DS' vejledende sagstal overholdes på tværs af alle sagstalsområder. Opgørelsen er udarbejdet ved at addere de enkelte besvarelser fra områderne. I 2013 var der for fire arbejdspladser afgivet svar, der ikke kunne tolkes eller ikke var besvaret, derfor der er i denne beregning taget udgangspunkt i 212 arbejdspladser.

Fordelingen fremgår nedenfor i tabel 9

Overholder DS' vejl. sagstal	2013	2011	2009
I alt	212	210	205
Nej	121	146	145
Ja	91	64	60
Nej	57%	70%	71%
Ja	43%	30%	29%

Tabel 9 – Antal arbejdspladser der overholder DS' vejledende sagstal

Optællings- og beregningsmetode

Tillidsrepræsentanterne svarer i de fleste tilfælde at man har f.eks. 42 sager i gennemsnit på arbejdspladsen. Nogle vælger at svare, at man har 40-45 sager. I de tilfælde er gennemsnittet 42,5 sager brugt i optællingen.

Dernæst er gennemsnittet beregnet ved at sammentælle alle svar og dividere med antallet af svarpersoner. Resultatet er afrundet til nærmeste hele tal.

Beregning af overskridelsen i forhold til DS' vejledende sagstal er foretaget således: $\text{Differencen mellem det aktuelle sagstal og vejledende max-sagstal/vejledende max-sagstal} \times 100 = \text{procent}$.

F.eks. er differencen mellem det aktuelle sagstal for børnefamilieområdet (47 børnesager) og DS' vejledende max-sagstal (45 sager): $2/45 \times 100 = 4$ procent.

Bilag 1: Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal

Vejledende sagstal på børne-familieområdet i kommunerne

Ca. 30-35 familier med børn med sociale problemer pr. socialrådgiver. Svarende til 30-45 børn.

Vejledende sagstal på børnehandicapområdet i kommunerne

Ca. 40-45 familier med syge eller handicappede børn pr. socialrådgiver. Svarende til 40-55 børn.

Vejledende sagstal på voksenhandicapområdet i kommunerne

Ca. 70-85 borgere med handicap pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på voksenpsykiatriområdet i kommunerne

Ca. 55-70 borgere med psykiske vanskeligheder pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på sygedagpengeområdet i kommunerne

Ca. 35 – 50 sygemeldte borgere pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på beskæftigelsesområdet i kommunerne, match 2-3

Ca. 40-55 ledige borgere med nedsat eller manglende arbejdsevne pr. socialrådgiver

Hvert af disse sagstalsområder er uddybende beskrevet på DS' hjemmeside,
www.socialrdg.dk/sagstal

Bilag 2: Udvalgte faktorer der påvirker sagstal

Dansk Socialrådgiverforening er opmærksom på, at der er mange faktorer i arbejdssituationen, på arbejdspladsen og i omverdenen, der kan have indflydelse på hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvar for.

DS har udviklet et værktøj, som medarbejdere og ledere kan anvende i dialogen om sagstal og andre faktorer, som kan justeres på i forhold til at skabe kvalitet i arbejdet og i arbejdsmiljøet. Dette værktøj kan downloades på DS' hjemmeside www.socialrdg.dk/sagstal.

Herunder er gengivet udvalgte faktorer, der kan påvirke sagstallet.

A. Sagens kompleksitet

- Sagens tyngde, antallet og karakteren af borgerens problemer.
- Behovet for foranstaltninger, løsnings- og handlemuligheder i sagen
- Kommunikationsproblemer med borgeren
- Antallet af samarbejdspartnere i sagen

B. Sagsbehandlerens sagsportefølje og opgavesammensætning

- Specialist/generalist
- Fuld tid/del tid
- Varetagelse af arbejdsopgaver og funktioner uden for sagsområdet.
- Deltagelse i efteruddannelse.
- Møders kvalitet og effektivitet

C. Sagsbehandleren som person

- Ny/erfaren sagsbehandler
- Efteruddannelsesniveau

D. Støtte og sparring

- Ledelsesmæssig opbakning
- Faglig konsulentbistand
- Administrativ bistand
- Kollegial støtte og sparring
- Introduktion af nyansatte
- Kompetenceudvikling
- Mulighed for at implementere ny viden
- Ekstern supervision

E. Strukturer og systemer

- Grundbemanding
- Visitationssystem
- IT-systemer
- Procedurebeskrivelser
- Beslutningskompetencer
- Hjælpeværktøjer
- Fysiske rum
- Transporttid
- Kommunens økonomi

F. Planlægningen

- Sygefravær
- Personaleomsætning
- Ledige stillinger
- Efterslæb af sager
- Klager
- Episoder med vold og trusler

G. Omverdenen

- Sagstilgangen
- Demografiske forhold
- Tværinstitutionelt samarbejde
- Bestemmelser om refusion af offentlige ydelser
- Nye love, bekendtgørelser og vejledninger